

شکفتنیهای آفرینش

گیاهان گوشتخوار ۱

«حیوانات گیاهخوار» بسیاری دیده و شنیده ایم ، اما گیاهان گوشتخوار ، چون عجیبی بنظر میرسد ، و شاید دهای آنرا فسانه تصور کنند .

گیا ، چگونه میتواند حرکت کند ، عید نماید ، حشم کند ، و انگهی گوشت چستناسد ، یا اندامش را بگیا بدارد ، حتماً این موضوع از خیال پردازهای شاعرانه یا افراتق گوئیهای سیاحان و جهانگردان است .

ولی مطمئن باشید چنین نیست . دانشمندان علوم طبیعی امروز انواع زیادی از گیاهان گوشتخوار کشف کرده اند که اگر تعجب نکنید حس و حرکت هم دارند ، و با چابکی طعمه خود را بنام میاندازند .

موضوع حرکت آنها هم حرکت سریعی که بتواند حشرات گریز یا راغافلگیر کند و بدام اندازد از عذاب زندگیشان نوع گیاهان است .

ولی با توجه بهنده نهضت ساده ای از حرکت گیاهان مانند حرکت محسوس گل آفتاب گردان همیشه که خورشید گردش میکند و با توجه به اینکه هر زنده اشخصی را که سابقاً همان گیاهان و حیوانات تصور میکردند امروزانطور دانشمندان واقفیت ندارد ، و این دو با هم ریشه های مشترک دارند ، زیاد عجیب بنظر نمی رسد .

حق اینست که در جهان آفرینش هیچ چیز عجیب نیست ، و تجلی حیات در چهارهای فوق العاده مختلف ، و تنوع دامالوسف جانوران و گیاهان بقدری دامنه دار است که همه چیز را در نظر آسان و ممکن میسازد .

اینجاست که انسان بیاد گفته فیلسوف بزرگ ابوعلی سینا میافند که میگوید : آنچه از موضوعات عجیب میشوند فوراً انکار نکنید و مادامی که دلائل قاطعی بر عدم آن در دست نیست احتمال بشهید صحت داشته باشد .

توجه کنید او نمیگوید : بدون مدارک بپذیرید و میگوید : احتمال بشهید صحت داشته باشد . بهر حال گزارش زیر را با تکاء تحقیقاتی که دانشمندان علوم طبیعی سرما ، مخصوصاً پروفسور لئون برتن ، مدیر موزه ملی تاریخ طبیعی فرانسه درباره این نوع گیاهان

عجیب کرده اند ، تهیه نموده و از آن شواتندگان محترم میگذرانیم :

این دانشمندان میگویند : تا کنون ۴۵۰ نوع گیاه گوشخوار دیده شده که نهاده نوع آن در کشور فرانسه وجود دارد ، معروفترین آنها گیاهان زیر است :

۱ - آلتروداند - این گیاه یکی از گیاهان که شنخوری است که در کشور فرانسه ذهابت و ژنیرونده که در شب این کشور در ساحل اوتیانوس اطلس قرار دارد ، میروید . خوراک این گیاه همگس است و لذا آنرا گیاه همگس خوار یا همگس گیر مینامند . ساختمان آن ظاهر ساده ولی در واقع بسیار عجیب انگیز است .

این گیاه دارای برگه و پاره های مخصوصی است که مانند دستخوشه کتان یا زرد در این هم قرار گرفته و وسیله لدای مخصوصی از پائین بهم چسبیده است . روی برگهای این گیاه حا کر گهای حساسی پوشانیده است .

هنگامیکه یک همگس بخت بر گشته آن نزدیک گردد و باها با بدن او باین کر گها تماس پیدا کند ؛ دو سنجمن نور سبز عصبه میشود و حیوان در آن میان زندانی میگردد و بالاخره بر اثر شیره مخصوصی که از برگه ترشح میگردد تدریجاً عضم جرم بدن گیاه میشود .

۲ - دیونه (۱) - یکی دیگر از گیاهان حشر خوار است که مجرب و نه نشانی لائی میباشد ، با این امتیاز که بواسطه منجفات بر گهای آن هنگام تماس حشره بقدری سریع انجام میگردد که کمتر حشره ای میتواند از دام آن فرار کند و جان سلامت برد . این گیاه یک منبتنه مرکب است بر ای اینگونه حشرات محسوب میگردد .

۳ - سرورزا - این گیاه که در جنگلهای اراموگی یه میروید دارای برگهای سرخ رنگی است که روی آن شاخکهای باریکی شبیه به مو وجود مییابد و در انتها هر یک از آنها غده ای وجود دارد .

هنگامیکه همگس مفلک راه را گم کند و به خیر بگمان اینکه ناله آواز و دندون را پیدا کرده روی برگهای این گیاه بنشیند ، ناگهان شاخکها از اطراف روی سر او میپزند و او را دست بسته بدون برگه میکشند .

خود برگه تدریجاً منقبض شده و تقریباً پس از یک ربع ساعت بحال انقباض کامل در میآید و ممکن است چند روز این حالت واقعی بماند ، خدا میداند در این چند روز چه بر سر آن حشره بینوا خواهد گذشت ؛ زیرا در پایان ترشحات چسبنده برگه محبوس است تدریجاً منجم شده و جذب گیاه گردد .

۴ - پناقنس - این گیاه یکی از عجیبترین نوع گیاهان گوشخوار است در انتهای شاخه باریک این گیاه چیزی شبیه به کوزه کوچک وجود دارد که دهانه آن در جوارف بالاست ، و

در بعضی خصوصیه دارد که در حال عادی باز است .

این کوزه دام خنجر ناکی برای حشرات بی احتیاط و سر در راه ؛ میباشد اهمیت این خنجر هنگامی روشن میشود که ملاحظه کنیم اولاً در درون این کوزه ها همیشه عمل چسبناک و شربتی وجود دارد که حشرات شکم پرست کمتر میتوانند از آن چشم پوشند بخصوص اینکه مستوفی این عمل روی چهار بیرونی کوزه نیز چشم میخورد !

ثانیاً رنگ کوزه ها بقدری زیبا و شگفتان است که حشرات خوش ذوق را بسوی خود میکشاند . آن عمل شربتی و این رنگ زیبا بیشتر از چشمک میزند و آنها را بدون کوزه دعوت می کند .

اگر حشره ای اسیر هوای نفسند و وارد کوزه گردد فوراً آنها را آنگشته شود ، و او را در زندانی که هرگز خلاصی از آن تصور نیست گرفتار میکنند .

این کوزه برای این گیاه حکم محصره دارد و شیره درون آن مانند شیره معدی روی حشره تاثیر کرده و آنرا صورت قابل جذب بیرون میآورد .

۵ - اوثری بگولر - یکی دیگر از گیاهان همگس گیر و حشره خوار است . با این تفاوت که این گیاه در دریاها و باتلاقها میروید و شاخه های آن از امداق آب بالا آمده و دام همگس گیر خود را که عبارت از برگهای نوارمانندی است با برگهای کوچک شبیه به دمشکها باها بدای پر کرک بر سطح آب میکشند . .. عموماً طوره که اشاره شد گیاهان گوشخوار منحصر با اینها نیست و انواع و اقسام فراوانی دارد .

قابل توجه اینکه دانشمندان اظهار امیدواری میکنند روزی بیاید که بر اثر پیشرفت علم گیاهشناسی بشر بتواند مقدار زیادی از این گیاهان را در باغچه های منازل یا کنار استخرها پرورش دهد و استفاده از این وسیله اله طبیعی بجای همگس و بعضی دیگر از حشرات موزی برود . بدیهی است این همگس گیر و حشره کش سالمترین نوع حشره کشاست زیرا موادی که معمولاً برای کشتن حشرات مورد استفاده قرار میگیرد بالاخره بکنوع ماده مسمی است اگر چه سمیت آن برای انسان بسیار ضعیف میباشد ولی در هر حال او را از صورت طبیعی بیرون میبرد ، اما گیاهان حشره خوار مسلماً این عیب را ندارند .

در خاطرات سیاحت و جهانگردان مطالب گوناگونی درباره گیاهان آدم خوار و همیون خوار دیده میشود . بعضی از دانشمندان میگویند ممکن است این گیاهان انواع بزرگه برای گیاهان گوشخوار باشند که بر اثر رشد زیاد در سرزمینهای مستند ، قدرت بیشتری پیدا کرده اند و میتوانند حیوانات بزرگتری را در لای شاخه ها و برگها ، پاریشه های خود محبوس ساخته و تدریجاً جذب کنند .

مشاهدات منحصه های عجیب در جهان آفرینش ما را بی اختیار بیاد شه معروف هندوی میاندازد :

اینهمه نقش عجیب در دروید و یار وجود هر که فکرت نکند نقش بود بر دیوار